

Betűtervezők éve

12 MAGYAR BETŰTERVEZŐ BEMUTATÁSA

Maczó Péter

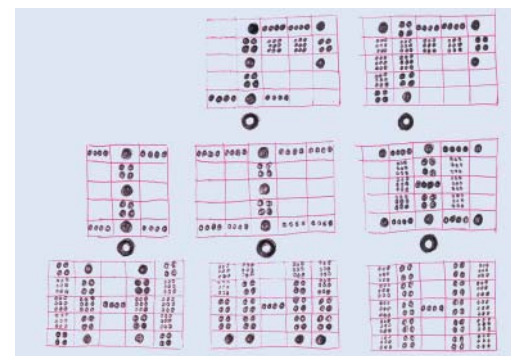
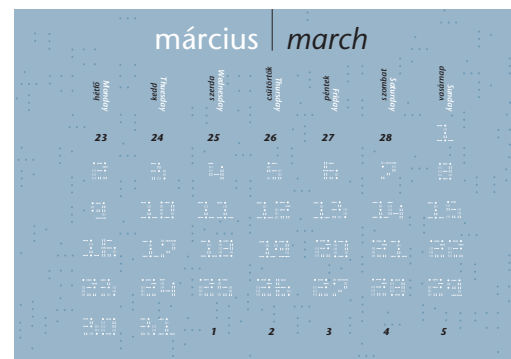
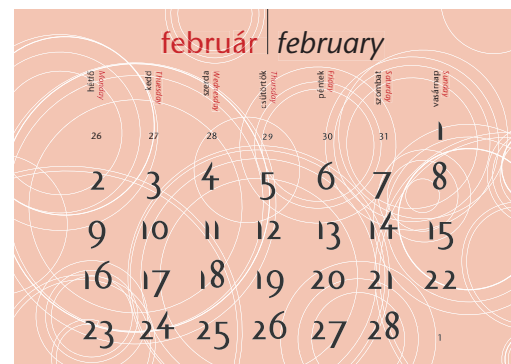
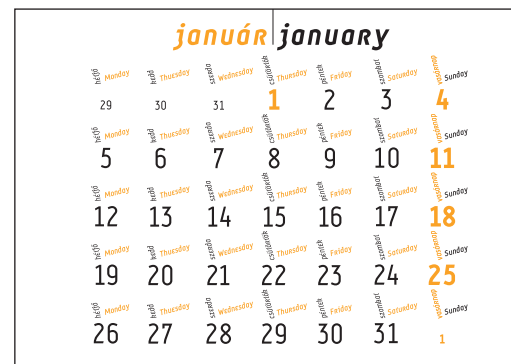
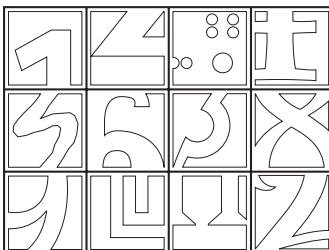
Egyszeri kiadvány a Tiponaptár 2009, amelyet ugyan már tavaly novemberre készen mutogattunk, de csak egy év késéssel jelenhetett meg.

Így is nagyon örülünk! Hiszen kevés alkalom kínálkozik arra, hogy a betűtervezőket – kivált magyarokat – bemutatassuk. Ez a szakma elitje és cselédje is egyben, mert betűt tervezni csak a típusok alapos ismeretével, a nyomdai alkalmazás elvárásaival lehet. Szinte minden karakternek története van. Absztrakt rajzolata nem lehet akármilyen, mert az egy típushoz tartozó betűk vonalaik vastagságában, arányaikban és apró részleteikben is hasonulnak. Különös ez az ellentmondásnak tűnő kettősség: a betűk rajzolatának egyedisége és a teljes ábécé hasonlatossága kell ahhoz, hogy egy írást azonos típusúnak lássunk. Kézzel írt szövegeink saját kezünk vonásait örökítik, még grafológus se kell, hogy többnyire megismerjük (ha ismerős), ki írta. Efféle természetességgel fordulunk a nyomdabetű felé is, habár a nyomdabetű ma már általános fogalomra bővült, hiszen egy irodai számítógép is nyomdai karakterekkel dolgozik. Itt van (itt is!) alig elrejtve tehát az a szakmai felelősség, amit egy mezei tipográfustól, mint tervezőtől méltán elvárnánk...



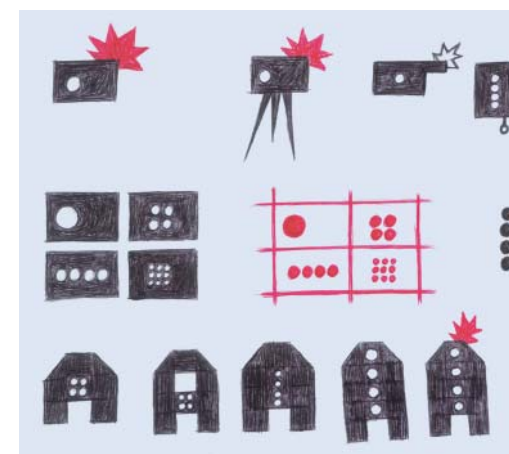
SZABÓ SÁNDOR néhány éve készítette el Paprika nevű groteszk betűtípusát. Diplomamunkájához számos grafikus alkalmazást is bemutatott. Februári oldalainkon róla olvashatunk.

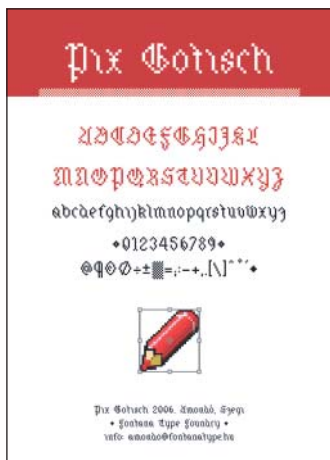
A tiponaptár borítója és első címdala – tizenkét kazettában – azoknak a számoknak a feszes részleteiből összeállított kompozíció, amely írásokat a kötet hónapról hónapra bemutatni vállalt.



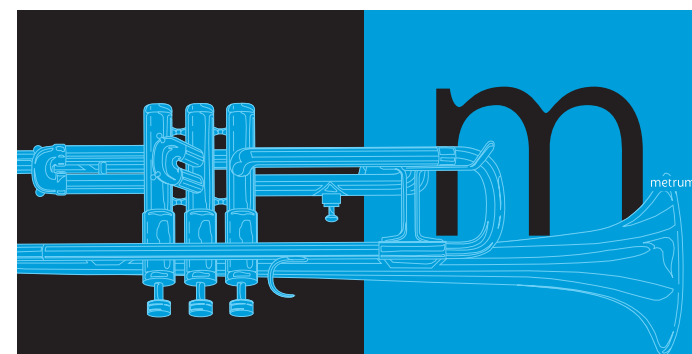
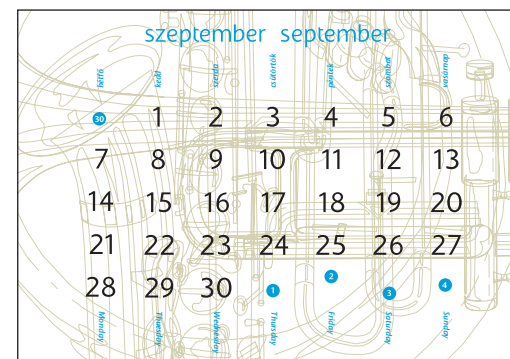
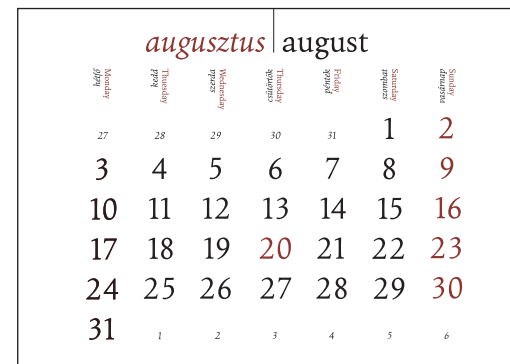
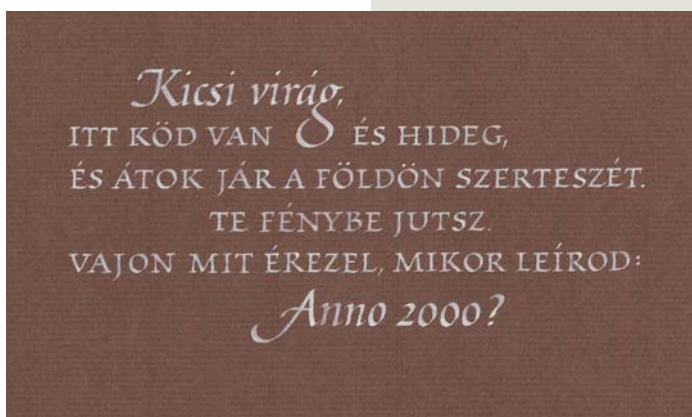
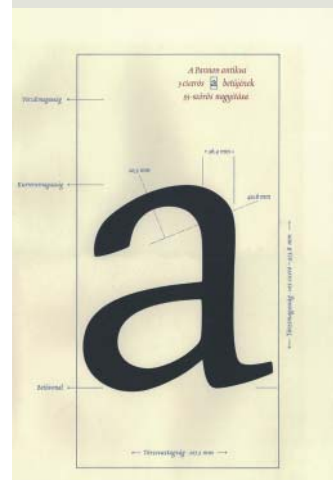
BOSKOVITZ OSZKÁR az egyik legtermékenyebb betűtervezőnk. Kiemelt figyelmet érdemel, hogy fontjai között a közelmúltban elhunyt elődök (Nagy Zoltán és Zigány Edit) írásai is helyet kapnak. Az év első hónapja Troppauer nevű írásával készült.

KOLONICS ORSOLYA diplomamunkája egy lomo-gráfiai fotós album. Dekoratív betűt is tervezett hozzá. Márciusi oldalainkon a Koliori tervezésekor készült játékos vázlatait is bemutatjuk.





A kötet 12 alkotója 5-5 oldalt kapott, a kihajtható naptárlapjai perforáltak, aki akarja, le is tépheti, amikor lejárt. Bár remélem, kevesen teszik majd. Háromszáz számozott példány készülhetett, digitálisan. Kicsi az ország (igaz, azt mondják, nyomda sok van?), kevés az érdeklődő. Az egyetememen úgy tanítjuk, az évvégi reklámajándékok között kiemelt szerepe lehet egy szép naptárnak, hiszen azt a falra téve egész éven át láthatják, míg a protokoll-toll a gyerekekhez vándorol, a repikonyákat szilveszterkor megisszák és a csillogó üveggyöngyök szétgurulnak. A kötetet a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület november 19-dikei ünnepi tisztújító közgyűlésén mutatjuk be az érdeklődőknek. Köszönet azoknak, akik ezt az egyedi naptárkönyvet segítettek elkészíteni! Részlet Kravjanszky Róbertnek a kötethez írt bevezetőjéből: Szokták mondani, hogy a betűtervezés az észrevétlenség művészete. Minél jobb egy betűterv, annál harmonikusabb a szedett szöveg, annál természetesebb az információ befo-



SZEGI AMONDÓ már komoly betűtervezői múlttal került a Magyar Iparművészeti Egyetem tipográfusképzésére. Típusai szokatlan ívek és ritmusok, a hagyományokat ismerő, azzal olykor dacoló, tudatosan épített extrém útkeresés kalandozásai. A júliust Szegei Amondó betűi díszítik.

ZIGÁNY EDIT Pannon antikvája volt az egyetem legnépszerűbb szedhető betűtípusa. Még lipcsei főiskolai éve alatt született. Arányos, szép antikva írás. Méltó a nagy elődökhöz, akiket személyesen ismert és tanítványuk lehetett. A tőnapnaptárban az augusztus hónap Pannon antikvárával készült.



BARANYAI ISTVÁN betűtípusa és a hozzá illő, az írást bemutató kiadványai diplomaként születtek. *Metrum* – zenei kifejezés. A karakterek ritmusa, illesztése és a kompozíció komolysága valóban megérdemli ezt a nevet. A szeptember Baranyai István betűtípusát mutatja be.

